

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jiřího Vyvadila a JUDr. Radana Malíka v právní věci stěžovatele **A. S.**, zastoupeného JUDr. Petrem Doušou, advokátem se sídlem v Mladé Boleslavi, Laurinova 1049, za účasti **Ministerstva vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 19. 10. 2004, č. j. 46 Az 761/2003 – 47,

takto:

I. Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 19. 10. 2004, č. j. 46 Az 761/2003 – 47, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

II. Odměna advokáta JUDr. Petra Doušy, se sídlem v Mladé Boleslavi, Laurinova 1049, **se určuje** částkou 1279,30 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 19. 10. 2004, č. j. 46 Az 761/2003 – 47, byla zamítnuta žaloba stěžovatele proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 27. 6. 2003, č. j. OAM-2187/VL-19-04-2003, jímž nebyl stěžovateli udělen azyl podle § 12, 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a současně bylo rozhodnuto, že se na něj nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku uvedl, že stěžovatel je čečenské národnosti, nebyl členem žádné politické strany, nebyl v zemi původu nikdy trestán a z celého spisu nevyplývá nic, co by nasvědčovalo odůvodněnému strachu stěžovatele z pronásledování, když je zřejmé, že poslední roky v Čečensku nežil.

Od roku 1994 žil v Ingušsku, kde měl ekonomické potíže, ale nesetkal se zde se žádným projevem pronásledování či diskriminace. Při své poslední návštěvě Čečenska v roce 2002 byl obtěžován jen soukromými osobami, a proto důvody uváděné stěžovatelem nelze podřadit pod zákonné důvody ve smyslu § 12 zákona o azylu. Krajský soud posoudil rovněž existenci překážek vycestování a konstatoval, že z výpovědi stěžovatele, zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv v Rusku za rok 2001 ze dne 4. 3. 2002, zprávy Ministerstva vnitra Velké Británie z října 2002 a z dalších aktuálních informací o současné situaci v Čečensku nevyplývá, že by v případě návratu do vlasti byl stěžovatel ohrožen na životě nebo svobodě z důvodu rasy, náboženství, národnosti nebo pro politické přesvědčení. Nehrozí mu ani mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo trest. Pouhá čečenská národnost není důvodem k vyslovení závěru, že v případě stěžovatele existují překážky k vycestování. Uložení povinnosti ukončit pobyt na území České republiky v pravomocně ukončeném správním řízení není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky a krajský soud se ztotožnil se závěry ministerstva, že stěžovatel nenáleží k osobám ohroženým skutečnostmi zakládajícími překážky vycestování.

Stěžovatel se v kasační stížnosti podané v zákonné lhůtě dovolával důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tj. nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodu rozhodnutí, přičemž tato vada mohla mít za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé, a to konkrétně ve vztahu k existenci překážek vycestování pro rozpor s mezinárodními závazky České republiky. Stěžovatel namítal, že krajský soud v rozporu s § 157 odst. 2 o. s. ř., který je nutno aplikovat na základě § 60 s. ř. s., ve svém rozhodnutí neuvedl, které skutečnosti má prokázány a které nikoliv a o které důkazy opřel svá skutková zjištění a jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil a jaký učinil závěr o skutkovém stavu a jak je posoudil po právní stránce. Z odůvodnění napadeného rozsudku totiž není patrno, zda se krajský soud zabýval porušením čl. 3 Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (č. 147/1988 Sb.) a čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.) tak, jak bylo navrhováno v žalobě, a z jakých důvodů se tedy krajský soud domnívá, že ukončit pobyt stěžovatele na území České republiky není v rozporu s mezinárodními závazky. Stěžovatel dále poukázal na to, že ze zprávy MZV USA za rok 2001 vyplývá, že dodržování lidských práv v Čečensku bylo chabé, když bezpečnostní síly prokazovaly pouze malý respekt pro základní lidská práva a objevovaly se hodnověrné zprávy o jejich závažném porušení včetně mimosoudních poprav, jak ze strany vládních sil, tak ze strany čečenských bojovníků. Poukázal rovněž na hodnověrné zprávy, podle kterých osoby mající vymáhat dodržování práva zadržené a podezřelé mučily, bily a jiným způsobem týraly. Z toho dovozuje, že Ruskou federaci jako celek nelze považovat za zemi, ve které jsou obecně lidská práva dodržována. Soudní a jiná ochrana proti nezákonným zásahům státu je málo dostupná vzhledem k rozšířenosti korupce a vlivu vlády na soudnictví. Vláda omezuje svobodu pohybu a některé lokální úřady úplně odmítají vydávat povolení k pobytu, zejména ve vztahu k občanům čečenské národnosti. Z toho vyplývá i praktická nemožnost občana Ruské federace čečenské národnosti usídlit se legálně v jiné části státu než je Čečensko, popř. sousední Ingušsko. Situace se ještě zhoršila po několika bombových útocích. Protože stěžovatel nemá registraci v jiné části země a není pravděpodobné, že by ji mohl získat, byl by nucen žít v lepším případě v Ingušsku, v horším případě v Čečensku. V Ingušsku se ale podle zprávy organizace M. situace rovněž zhoršuje a postupně dochází k uzavírání všech uprchlických táborů s cílem donutit uprchlíky vrátit se zpět do Čečenska. Z uvedených důvodů se stěžovatel domáhal zrušení napadeného rozsudku a přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Ministerstvo vnitra ve vyjádření ke kasační stížnosti popřelo její oprávněnost, neboť se domnívá, že jeho rozhodnutí i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Ve vztahu ke stížním námitkám uvedlo, že v případě stěžovatele nebyl zjištěn žádný z taxativně vymezených důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu a ministerstvo neshledalo ani žádný zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení humanitárního azylu. Rovněž žádná z taxativně uvedených překážek vycestování podle § 91 citovaného zákona nebyla naplněna. Proto navrhlo zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil, přičemž neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Pokud se stěžovatel dovolával důvodu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tj. nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodu rozhodnutí, přičemž tato vada mohla mít za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé, a to konkrétně ve vztahu k existenci překážek vycestování podle ustanovení § 91 zákona o azylu, shledal Nejvyšší správní soud tuto námitku důvodnou.

Jak vyplývá z odůvodnění napadeného rozsudku krajský soud, pokud jde o překážku vycestování, pouze citoval zákonný text § 91 odst. 1 zákona o azylu a konstatoval, jak ministerstvo posoudilo existenci překážek vycestování, přičemž posouzení vyhodnotil za plně souladné s citovaným předpisem a neměl, co by k tomu dodal. Krajský soud se tak v podstatě vůbec nezabýval žalobním bodem týkajícím se porušení § 91 zákona o azylu. V tomto bodě stěžovatel namítal, že na základě zmíněných zpráv mezinárodních organizací o situaci v Ruské federaci jsou podstatné důvody se domnívat, že mu v případě nuceného návratu zpět hrozí jednání předvídaná § 91 odst. 1 písm. a) a linea 1, 2 zákona o azylu. Podle stěžovatele je v jeho případě použití právě citace rozsudku ESLP Costello-Roberts ministerstvem nesprávné, účelově vytržené z kontextu a neadekvátní, neboť ESLP ve svém pozdějším rozsudku ve věci Z. a další proti Spojenému království přehodnotil své stanovisko a dal za pravdu tvrzením stěžovatele. Na základě toho dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že rozsudek krajského soudu je ve vztahu k otázce existence překážek vycestování podle ustanovení § 91 zákona o azylu nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

V dalším řízení je třeba, aby krajský soud přezkoumal napadené správní rozhodnutí týkající se překážky vycestování na straně stěžovatele ve vztahu k námitkám obsaženým v žalobním bodě vztahujícím se k § 91 zákona o azylu.

S ohledem na výše uvedené se Nejvyšší správní soud nezabýval nezákonností napadeného rozsudku ve vztahu k existenci překážek vycestování podle ustanovení § 91 zákona o azylu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., protože je to s ohledem na vyslovený závěr o nepřezkoumatelnosti vyloučeno.

Z uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Podle odst. 3 citovaného ustanovení je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.

Podle § 110 odst. 2 rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odměnu zástupce stěžovatele určil Nejvyšší správní soud ve výši 1075 Kč za jeden úkon právní služby podle ust. § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb. a náhradu hotových výdajů 75 Kč podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky. Protože zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o dani z přidané hodnoty“). Částka daně vypočtená podle § 37 odst. 1 a § 47 odst. 3 citovaného zákona činí 204,30 Kč. Odměnu zástupce tedy Nejvyšší správní soud určil v celkové výši 1279,30 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. července 2005

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu